

uden øge samarbejdet med modtagerlandene omkring oprettelsen af nationale institutioner til fremme af kvinders ligestilling.

26. I *samarbejdet med de multilaterale organisationer* har Danmark fremført kravet om integration af kønsaspektet i al politik og planlægning. Verdenskvindekonferencens handlingsprogram er et godt redskab til videreførelsen af denne linje. Vigtigt at viderebringe og understrege er også budskabet fra de tidligere temakonferencer og ikke mindst fra topmødet om social udvikling om, at social udvikling ikke kan finde sted uden kvinders aktive medvirken.

Der vil også i det multilaterale samarbejde blive tale om en indsats på forskellige niveauer. Ud over aktivt at søge at påvirke organisationernes overordnede politik vil der skulle sættes fokus på en »overvågning« af politikernes gennemførelse. Udenrigsministeriets netop udarbejdede handlingsplan for »Aktiv Multilateralisme« vil betyde en øget kontrol med organisationernes arbejde, herunder integration af kvinde- og kønsaspekter. Dette gælder såvel i forhold til FN's udviklingsprogrammer og -fonde, FN's særorganisationer og de internationale udviklingsbanker, som i forhold til EU-samarbejdet.

F.eks. vil der fra dansk side blive arbejdet for, at Verdensbanken følger effektivt op på handlingsprogrammet fra Beijing især inden for nøgleområder for dansk indsats (kvinders økonomiske stilling, rettigheder og adgang til ressourcer og seksuel og reproduktiv sundhed og retigheder). Der vil blive arbejdet for, at kønsspørgsmålet indgår centralt i bankens fattigdomsanalyser samt i udformningen af økonomiske reformprogrammer, og at bankens eksisterende politik om kvinder i udvikling føres bedre ud i livet.

27. Med henblik på *EU's udviklingsbistand* er der i forbindelse med handlingsplanen for aktiv multilateralisme udarbejdet en organisationsstrategi for det fremtidige udviklingssamarbejde i EU. Der lægges i strategien op til, at Danmark skal arbejde for en konsolideret EU-politik om kvinder og udvikling, der kan indgå i de generelle målsætninger for EU-udviklingssamarbejdet, og for at sikre den praktiske gennemførelse af denne politik.

Rådet (udviklingsministre) vedtog i december 1995 en resolution om udviklingen af en konsolideret politik om kvinder og udvikling. Politik-

ken skal sikre en integration af kønsaspektet i udviklingssamarbejdet og en styrkelse af kapaciteten vedrørende kønsspecifikke spørgsmål samt forbedre koordinationen mellem Fællesskabet og medlemslandene.

28. *Opfølgningen i FN* vil foregå i en række relevante fora, primært i kvindekommissionen, i Ecosoc og på generalforsamlingen. Såvel forpligtelsen til at integrere et kønsperspektiv i al politik og planlægning som handlingsprogrammets konkrete anbefalinger til FN-institutionerne vil blive fulgt op fra dansk side. Foreløbig har FN's kvindekommission på sin 40. samling i marts 1996 drøftet to af de kritiske områder, nemlig kvinder og fattigdom og kvinder og medier. Desuden diskuteredes ansvarsdeling mellem mænd og kvinder af omsorgen for børn og andre familiemedlemmer. FN-sekretariatet fremlagde bl.a. en vel gennearbejdet plan for opfølgningen på handlingsforslagene i hvert enkelt af de 12 kritiske områder med angivelse af de ansvarlige organisationer i hele FN-systemet. Kvindekommissionen skal bistå Ecosoc i opfølgningen af Platform for Action, støtte integreringen af kønsperspektivet i FN-aktiviteterne og udvikle sin katalytiske rolle.

29. Kvindekonferencens handlingsprogram stiller krav om en *koordineret opfølgning* af de senere års FN-konferencer og topmøder, der alle har forpligtet sig til fremme af kvinders stilling. Udenrigsministeriet har derfor ladet foretage en gennemgang og analyse af sluddokumenterne fra topmødet om social udvikling (København 1995), konferencen om befolkning og udvikling (Kairo 1994), konferencen om menneskerettigheder (Wien 1993) og konferencen om miljø og udvikling (Rio 1992) og sammenholdt dem med anbefalingerne fra verdenskvindekonferencen.

Gennemgangen viser, at kønsperspektivet fra konference til konference er blevet bygget bedre og bedre ind i konferencernes handlingsforslag. Verdenskvindekonferencens handlingsprogram har dog de mest præcise og omfattende handlingsforslag vedrørende ligestilling mellem kønnene, *også* når det gælder temaområderne for de øvrige konferencer. Rapporten konkluderer, at særlige kvindekonferencer stadig er nødvendige, da de kommer et spadestik dybere og fungerer som lokomotiv for de øvrige temakonferencer.

Udenrigsministeriet vil på baggrund af disse konklusioner arbejde for, at kvindekonferencens